

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség
és
Kiadóhivatal:
Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szellemi részét illető
közlemények, mint az előfi-
zetések és hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A különválás szélhámosai.

(Sz. N.) Régi példabeszéd tartja: „Jobb a kevés, de bizonyos jó a sok bizonytalannál.“ Hát ha még kicsi, kevés volna is ama fejlődésünk, haladásunk, melyet a közös vámtérület mellett tapasztalunk, de bizonyos! Csakhogy nem is kicsi, nem is kevés, de olyan sok, hogy szédítően sok és adja Isten, hogy több soha, de mindig ilyen legyen! Már is úgy haladunk, hogy ha még jobban haladnánk, elragadnánk! Hát hogy mi célt akarnak elérni az önálló vámtérületet és a birodalom túlsó felével való összevesztést hangoztatók? Annak egyáltalában nincs elfogadható értelme.

Hát miért vesszünk össze velük? Mi kifogásunk van ellenük? Az hogy, ők is a maguk javát akarják? De azért meg voltunk velük tisztességesen, sőt éppen az a baj, az a féltékenyséjük a baj, hogy a nyakukra vönünk! És ők abban a hitben élnek teljesen, hogy a gazdasági közösség vált ennyire egészségünkre, aminek sokszorosan több hasznát vettük, mint ők. Ők stagnációról, visszaesésről beszélnek, a mi haladásunkra pedig újjal mutat az egész világ.

Hát mivel nem vagyunk megelégedve? Miből akarunk még többet? Hiszen az épület még nincs betetőzve, még csak felig-meddig vagyunk vele! Hiszen ahhoz, hogy egy majdnem hajléktalanul maradt nemzet teljesen kiépítkezzen, teljesen felszerelje, berendezze magát, harminczhárom év még nem elegendő. Hát most, mikor biztos haladásunk közepén vagyunk, most akarunk zavart, kontrabontokat csinálni?

Pusztán szón és állításon kívül mi mással bizonyítják a különválás hívei Magyarország bizonyos hasznát? Tegyenek le annyi kaucziót, annyi biztosítékot a különválás czelszerűsége mellett, mint a mennyit a közös vámtérület mellett már mi letettünk. És miféle eszathatatlanságot pretendálnak ők a maguk állítása mellett bizonyíték nélkül, mikor mi ország-világ előtt 33 év sikerével állunk elő!

Nincsenek a sikerrel megelégedve? Azt állítják, hogy ők a maguk módjára mellett még nagyobb sikert tudnának felmutatni? Bocsássanak meg, de az eddigi sikereket figyelembe véve, reális ember előtt annak az ő elégedettségüknek és nagy ígéretnöknek nemcsak stréber, de szélhámos szaga, inkább elriasztó, mint megnyerő színezete van.

Gondolkodó ember előtt is lehet nagyokat mondani, de a gondolkodó ember mérlegeli a szót és az üres állításokkal henczegő vigéczeket csakhamar fölismeri.

A magyar nemzetről pedig föltehető, hogy gondolkodó fejei neki vannak, sőt hogy a nagytomondásban utazó, üres frázisokat gyártó szélhalok napról-napra lejárják magukat, ezeknek a gondolkodó fejeknek köszönhető.

Mondjuk, 15—20 évvel ezelőtt azt, ami jelenleg hangozott szélhámosság, egész hajlandósággal fogadta el hazafias jóhiszeműség fejében a közönség. Ezelőtt 15—20 évvel a jóhiszeműség föltevése mellett lehetett állítani, hogy a kormány tönkre fogja tenni az országot. Haladtunk, haladtunk, amde folytonosan emelkedő deficzittel, és haladásunknak biztos fedezete nem volt; de mióta óriásiilag és folyton növekvő haladásunkat deficzit nélkül fedezzük, nemcsak, de az aranyvalutához szükséges aranyrudak az állam pinchezjében hevernek és papírjaink értéke folytonosan parin áll, tehát hitelünk teljes, ami szoliditásunk megzafólihatatlanabb bizonyítéka, — hát azóta is fitymálni a haladást, azóta is többet ígérni, azóta is a nemzet tönkretevéseivel vádolni a kormányt? Ez már olyan tizenhárom próbás szélhámosság, hogy valószínű már nem is lehet!

Es nem egyéb az önálló vámtérületben rejlő nyereség hangoztatása sem! Nagy száj, nagy hang, nagy kép és üres állítások: tények ellen! Utczai ficurkodás, kaválazi nagy gar, malomalatti politika, de amelynek annyi reális értéke sincs, mint egy fületlen gombnak!

Az erdélyi sósfürdőkről.

Előadás a VIII. magyar balneológiai kongresszuson Budapest, 1898. márczius hó 28-án. Tartotta dr. Bikfalvy Károly, bányász- és fürdőorvos (Maros-Ujvár.) Különlenyomat a balneológiai egyesület 1898-iki évkönyvéből

(Folytatás.)

Eltételezve az erdélyi számos kisebb jelentőségű sósvizektől, nem osztható be a fennebbi két csoportba Felső-Bajom (Bázna), Erdélynek egyik kiválóbb sós és jódos fürdője, mivel itt sóforrások vannak s ezek szolgáltatják a fürdő vizét. E sóforrások azonban sokkal kevesebb konyhasót tartalmaznak (1000 grammán 40 gramm a legtöbb), mint a fennebb említett konyhasós fürdők, s ezért itt nem is mutatkozik oly feltűnően az erős konyhasós víznek a növényzetre gyakorolt káros hatása. E miatt e fürdő berendezése és fejlődése sokkal könnyebb is volt, mint a sóstavakra épült fürdőké, de épen a kisebb konyhasótartalomnál fogva a fürdő élettani hatása tekintetében Felső-Bajom szorosán véve nem sorozható a fürdésre használt erősebb

sósvizek közé, mivel ennek inkább mint jódos víznek van kiválóbb jelentősége.

Sósfürdőinknek a fennebb vázolt két csoportba osztása főleg azok fejlesztése és fejlődése szempontjából érdemel kiválóbb figyelmet. Ez okból megkíséreltem a kétféle berendezésű sósfürdőket egymással összehasonlítani s kifejezteni egyiknek előnyeit és hátrányait a másiké felett.

Lássuk először a sóstavakat. Bármennyire örveletes körülmény, hogy hazánk ezen sósvizeit is felhasználják s egyes sóstavak mellett a fürdő berendezésére nagyobb befektetéseket is tettek, szerény véleményem szerint az ilyenemű sósfürdőknél nagy jövőt jósolni mégsem lehet, s nem is lehet remélni, hogy az ilyenemű fürdők nagyobb hírnévre vergődjenek és pedig a következő okokból:

a) A sóstavak víze a legtöbb helyen feltűnő kifolyással nem bír, a víz nem igen változik, hanem mondhatni hogy ugyanazon vízben éveken keresztül fürdenek. A sóstavak teljes kitakarítása felette nehéz, sőt majdnem lehetetlen. Ezért a kényesebb igényű közönség, amely egy jobban berendezett külföldi sósfürdő már megfordult, az ilyen sósfürdőt csak végső szükségből fogja igénybe venni, s mihelyt teheti, olyan sósfürdőre megy, ahol a vizet látható módon változtatni lehet. S ebben a közönségnek igaza van, mert, habár az erős konyhasós víz mindent deszficial és konservál is, azért a szenny és piszok nagy része deszficialva és konserválva mégis csak a sóstavakban marad s ez a közönség nagy részében a fürdő iránt undort ébreszt.

b) Nagy hátránya a sóstavaknak, amint már előbb említettem, hogy ezek közelében, a víz minőségétől és hatásától eltekintve, a jó fürdőnek két feltétele: a jó lakás és árnyas helyek előteremtése, felette nagy nehézségekbe ütközik. Sóstavaink fejlődését épen az gátolja meg leginkább, hogy közelükben, a talaj nagyobb konyhasó-tartalma miatt, a befásítás nem igen sikerül. Ha egyes helyeken a fák pár évig fejlődnek is, amint gyökerük mélyebben halad a földbe, sós talajra találnak s terebélyes fákká ki nem fejlődhetnek. A sóstavak közelében csak oly helyeken sikerül a fásítás, ahol a sóstó közelében oly dombok vagy hegyek vannak, melyekbe a só nem terjed fel és amelyeken a fa megélhet. Ilyen szerencsés fekvése van a szovátai sósfürdőnek, ahol a fürdő közelében erdő van. A szovátai fürdő azonban a vasuti közlekedés hiánya miatt még miudig lassan halad előre.

c) Hátránya még a legtöbb sóstónak közelében az

TÁRCZA.

Jobb az Isten, mint Subert Márton!

Igaz történet a bányászleletről.

— A Közérdek eredeti tárczája. —

Busan, kezére támasztott, gondoktól telt fölül kis házában, asztala mellett, Subert János bányász. Nagy oka volt erre, mert összes vagyonát elnyelte egyik bányája, melyben — valódi bányászhoz méltóan — vakon bízott. Daczára eredmény nélküli, fárasztó és költséges munkájának, a remény — mely az aranybányászatban jobban ki van fejlődve, mint más halandóban — nem hagyta el, de már nem volt semmije, mit eladhasson s azon robport vehessen; hitele pedig rég kimerült. Végre azon gondolatra jutott: hátha duszgazdag bátyja, Subert Márton, kölcsönözne neki annyit, amennyivel még egy pár font robport vehetne.

El is ment ő hozzá, de fősvény bátyja nem hogy kölcsönt adott volna, hanem jól össze is hordta: miért ölte bele minden vagyonát bányájába.

— De mikor olyan olyan szép a véna! — mentegetőzik János.

— Lehet szép, ha nem fizet! Már semmi sincs, rongyos vagy családdal együtt; szegényt hozol az én fejemre is. Eredj, állj be bérmunkásnak, mert én tőlem boldogságod tovább folytatására egy krajczár nem sok, de annyit sem kapsz.

— Csak egy font robporra valót adjon bátyám, bizony Isten becsületesen visszafizetem, mert olyan szép, de olyan szép a véna . . . !

— Eredj a pokolba vénáddal együtt! Nem adok semmit! Marsch!

Szegény János busabban tért vissza házikójába, mint ahogy onnan eltávozott. Egy reménynyel szegényebb, egy csalódással gazdagabb lett.

Neje elcsigázottan, bágyadtan tett-vett, takarítgatott, míg apró gyermekei sirva rimádkodtak egy kis kenyérért.

— János, mi éhen halunk, ha te nem nézel más munka után. Ne hajhászd a szerencsét; lásd, mindenki rajtunk mulat, minket nevet. Mindenünket megettük; semmink sincsen. Gazdag bátyád még tudni sem akar rólunk, nem hogy segítene rajtunk. Eredj, fiam, keress munkát, lass utána, meglátod, meg fog a jó Isten segíteni!

— Éppen most hagyjam félbe a munkát, amikor a véna oly szép, s a kőzet is a legajánlatosabb! Ha csak egy-két furlyuk elrobbantására való robporom volna! — nyöszörgő a szerencsétlen.

— Mit tennél?

— Robbantauék vele! Ha ezek után sem bukkanna elő az arany, ott hagynám végkép e bányát és beállnék bérmunkásnak!

— No jól van János! Én segíték rajtad. Im itt edes jó anyám egyedüli emléke: egy kis ezüst sziv. Vidd bátyádhoz, tedd zálogba, adni fog reá vagy három huszast, azon végy robport; a többit az Istenre bízom!

Subert Márton meglátva visszatérő öcsjét, éktelen haragba tört ki; midőn azonban János előadta jövelele czélját és előmutatta a zálogot, megenyhült haragja, de erre — ámbár igen szép tárgy volt — csak egy huszast kölcsönzött, azt is azon feltétellel: ha egy hét alatt ki nem váltja, neki marad véglegesen.

Nem lett volna bányász János, ha ezt a feltételt is el nem fogadta volna. Sietett a kapott huszason robport venni, s műszereit vállára vetve, bányájába ment.

A pislogó fagygyertya fénye megcsillogtatta a bányát keresztül szelő valóban szép tellért, mely őt koldussá tette s amelyben oly vakon bízott. Lázasan furta ki a lyukakat, s azokat az oly keserves módon szerzett robporral megtöltve, befojtva, elrobbantotta. Megrendült a bánya a dőrejtől s hallani lehetett az elrobbantott szikla leesése okozta zajt. Egy, kettő, három, négy furlyuk, — számlálta, — tehát mind elrobbant!

Keresztet vetve magára, belépett a műhelybe. Szive hangosan dobogott, lábai megrogytak a nagy izgalom miatt. Midőn a robbanás színhelyére ért: ott látta a várva-várt, rég sóvárgott aranyat dus előjövételben.

Gazdag ember lett belőle s szavajárása lett, mely különben Verespatakon most is — ámbár ezen eset a negyvenes években történt — szálló ige:

Jobb az Isten, mint Subert Márton!

Jánky Kálmán.

édesvíz hiánya. Az édesvíz konyhasós fürdőn nemcsak ivásra kell, hanem szükséges az a sósfürdő utáni lemosásokra és leöblögetésekre s esetleg a sósvíz higítására is. Az erős konyhasós vízben való fürdés után, ha a bőr más vízzel le nem mosatik és a só a bőrön marad, könnyen bőrlobot vagy kellemetlen bőrizgatást idéz elő s így a beteget a rendszeres fürdőzésben meg is gátolja.

Midőn ezekben a sóstavak hátrányait és a mellettük létesült fürdőhelyek fejlődésének nehézségeit felsorolni igyekeztem, távol állott tőlem a gondolat, azok vízének jó hatását kisebbiteni s azoktól a közönséget elriasztani. E nehézségek felsorolásával csak utalni akartam ama körülményre, hogy legtöbb sóstavunkra nagyobb befektetéseket tenni nem tartom észszerűnek, mivel éppen az elmondott nehézségek miatt a befektetett tőke nem igen fogja magát kifizetni. A közelmúlt években néhány erdélyi sóstónak honyhasós fürdővé való berendezésére meglehetősen összegeket fordítottak, de amint értesültem, nem mindenik sóstó jövedelmez a legjobban s olyan is van, amely alig tartja fenn magát és a tő mellé aránylag nagy költséggel épült lakások gyakran üresen állanak.

Áttértek ezek után a vezetett vízü sósfürdőkre. A vezetett vízi sósfürdőknek egyetlen hátránya a sóstavak felett azon nagyobb költség, melyet a sósvíznek termőképes és nem súlyedő talajra való elvezetése okoz. E költség nagysága természetesen attól függ, hogy a sós talajtól milyen távolra található befásítás és építkezésre alkalmas talajt. Ha e távolság rövid s kilométerekre nem terjed, akkor e hátrány is legyőzhető és nem is túl magas költséggel meg lehet vetni azon biztos alapot, melyen egy konyhasós fürdőt sikerrel lehet tovább fejleszteni. Ha a sósvíz termőképes, esetleg már befásított és nem súlyedő talajra van elvezetve, le van győzve a sóstavak nagy fürdővé fejlődésének legfőbb akadályai: a fásítás és építkezés nehézsége.

Hazánk erdélyi részében vezetett vízü sósfürdő mondhatni egyetlenegy van, a marosújvári sósfürdő. Hogy mennyi előnyvel rendelkezik a vezetett vízü sósfürdők a sóstavakra épített fürdők felett, legjobban bizonyítja a marosújvári sósfürdő példája. E fürdő szerény kezdetből elenyésző csekély kezdeti tőkebefektetéssel csak saját jövedelméből fejlesztve az értelmes vezetés mellett oda nötte ki magát, hogy ma hazánk legjobban berendezett s legnagyobb konyhasós vízü fürdője. Ennek illusztrálására legyen szabad röviden előadnom a marosújvári sósfürdő fejlődéstörténetét.

A m. kir. kincstár tulajdonát képező marosújvári sósfürdő 1871-ben keletkezett, amidőn a pénzügyminiszter megengedte, hogy a marosújvári sóstómzsót körülövedező vízfelfogó tárna keleti kútjánál felállított vízemelőgéppel mellett a kötárnából kiemelt sósvíznek és a vízemelőgép fűrészt gőzének felhasználásával a bánya-hivatal alkalmazottjai (tisztviselői és munkásai) részére, valamint a szenvedő emberiség használatára házi fürdőt rendezzenek be.

Az első berendezés állott egy 2,3%-os konyhasót tartalmazó medenczefürdőből, egy a fűrészt gőz által melegített édesvízü tükrfürdőből, egy téglafalazatu gőzkamrából, két zuhany, öt fakád, egy előszoba, illetve egyúttal ruhatárból és néhány öltözőkabinból, melyek a vízemelőgép melletti faalkotmányú és deszkafalazatu géphelyiség egy részében voltak elhelyezve. Az első berendezési költség 1036 frt 60 krba került. A pénzügyminiszteri engedéllyel a marosújvári sóvájó társaság részéről vétetett fel oly meghagyással, hogy a megállapított fürdő-árjegyzék nyomán befolyó pénzüsszegekről évenként számadás terjesztessék elő és a folyó költségek levonása után maradó jövedelemből egy negyed-rész a kincstári pénztárba mint haszonbér a helyiség, sósvíz és gőz használatára folyjon be, egy negyed rész a társaság gyarapítására fordítsassék és két negyed-rész a két Maros medre között fekvő liget jó karban tartására szolgáljon.

A fürdő látogatóinak szaporodásával nagyobb tükrfürdőket s újabb öltözőkabinokat építettek és földalatti facsatornákon bevezették a fürdőbe a Ferencz-bányából kihuzott, teljesen telített sósvizet. Mindezen kiadásokat a fürdő jövedelméből fedezték.

Az 1884. év folyamán gróf Teleki Károly szomszédos területén tágas uszoda épült a fürdő jövedelméből.

Az 1889. és 1890. évben télen is használható három kádfürdőt és a mind sűrűbben jelentkező vendégek befogadására egy 15 szobából álló vendégházat építettek a társaságtól kölcsön vett 3000 frttal, mely összeget az 1890—1892. években a fürdő jövedelméből kamatosítól visszafizettek.

Az 1893. év folyamán, több javításon kívül, a fürdő bejáratánál üvegezett falu váró- s egyúttal olvasóterem épült szintén a fürdő jövedelméből.

1895-ben vascsövekből álló új vízvezeték, 1896-ban négy új porcellánkád készült és a meglévő három kád porcellánlemezekkel lett bevonva, úgy, hogy most

a kádfürdők olyanok, melyek a kényesebb igényű közönséget is kielégítik. A kádfürdők ugyanis úgy vannak berendezve, hogy minden kádhoz háromféle víz van bevezetve, u. m. erős sósvíz, forró és hideg édesvíz. E berendezésnél fogva a kádakban a kívánalom szerinti hőfokú és sótartalmu fürdővizet lehet előállítani, ami fürdőgyógyászati szempontból igen fontos és nagy előny.

Vége igen sokat haladt a fürdő az új bányatanácsos Fritz Pál buzgó törekvése folytán a múlt évben. A meg bővített és bádoggal újra fedett, most már téglafalu fürdőházban külön női és férfi társasfürdő-osztályokat rendeztek be. Mindkét osztályban három-három tükrfürdő (meleg sós, langyos édes, hideg sós), édesvízü zuhanyok és külön gőzfürdő van. A fürdő ezáltal majdnem kétszeresére nagyobb lett, mert az eddigi három tükrfürdő helyett most hat tükrfürdője és egy gőzfürdője helyett kettő van. Külön nagy uszó létesült ugyancsak a legutóbbi időben a nők és férfiak számára, úgy, hogy a folyó évtől kezdve a marosújvári sósfürdőn naponként 800—900 ember kényelmesen megfürdülhetik, s ezután úgy a nők, mint a férfiak a nap bármely órájában megfürdülhetnek, míg eddig a társas és gőzfürdőt a napnak csak bizonyos óráiban felváltva használhatták.

(Folytatása következik.)

A Bethlen-főiskola gyászünnepele.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskola szerdán róttá le a kegyelet adóját a főiskola dísztermében, mikor is megható gyászünnepelet rendezett Erzsébet királyné emlékezetére.

A gyászjelvényekkel díszített teremben némán foglalta el helyét d. e. 10 órakor a kollégiumi ifjuság, az előjáróság, a tanári kar és meghívott vendégek. Felhangzott a közönség ajkain a „Te benned biztunk“, melynek végeztével Kovács István vezett theologus lélekemelő imát beszélt az ögek urához. A képezdei dalkar megkapó éneke után Fogarasi Albert tanár lépett a szószékre és meghatottságtól elfogódott hangon kezdett szomorú feladatához és tartott egy olyan emlékszedet, mely minden jelenlévő szívéhez szólott, szemet szárazon egyet sem hagyott. Nem volt a gyönyörű emlékszedben semmi ami ne oda tartóztó lett volna, amint hogy nem volt semmi, hozzátenni való, nemcsak mindvégig lekötötte a figyelmet, de egészen alkalmazkodott a zsenje ifjuság értelmi képességéhez is. Nemes egyszerűség, találó vonások, semmi banalis frazis; szép, nagyon szép volt, méltó ahhoz a magasztos Alakhoz, kinek áldott emlékére áldozva volt. Áhitattal, néma csöndben csingótt a közönség a szónokon, néma áhitattal emelkedett fel annak végeztén s haligatta végig a főiskolai vegyes kar által énekelt befejező gyászdal, — néma áhitattal, mely meghatottsággal távozott a szép, oly fájó okra vissza vezethető ünnepélyről.

Sajnáljuk, hogy lapunk zárta nem engedti bővebben foglalkozni az emelkedett emlékszedettel, de lesz gondunk reá, hogy azt a nagy közönséggel is megismerethessük a maga szépségében.

Vegyes hírek.

— **Gyász-istentisztelet** volt vasárnap az ev. luth. templomban, melyen a hatóságok is testületileg jelentek meg, mikor is dr. Schneider Alfréd lelkes magvas magyar beszédben emlékezett meg a lesújtó csapásról, mely a királyné Ó Felsege elhunytával a magyar nemzetet érte.

— **Unitárius istentisztelet.** Október 2-án d. e. 10 órakor a helybeli polgári leányiskola egyik tantermében urvacsoporttal összekötött unitárius őszi hálás istentisztelet lesz. Míról a városban s vidéken lakó unitárius hívek ez uton is értesítetnek és meghívotnak. Alkalmi beszédeket tart feyintézetű unitárius lelkes. Siménfalvi György.

— **Dr. Ebergényi Sándor** főispáni titkár, lapunk szakavatott vezetője, három heti szabadsággal Budapestre utazott.

— **Főispáni vizsgálat.** Zeyk Dániel főispán az elmúlt hét folyamán Abrudbánya r. t. város, Verespatak nagyközség, Abrudfalva község és a verespataki járás főszolgabírói iradjának ügykezelését vizsgálta meg behatóan. Kiséretében voltak Tóth Miklós árvaszéki elnök, dr. Ebergényi Sándor főispáni titkár és Horváth Miklós megyei főszámvevő. A vizsgálat lényegesebb hibát sehol sem tárt fel.

— **Kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter Alsófehér vármegyében a monori anyakönyvi kerületre anyakönyvvezető helyettesé, a születések és halálozások anyakönyvvezetésére szorítókozó hatáskörrel, Folya János jegyzői irnokot nevezte ki.

— **A csonka fülű ember** czime About Emil sensációs regényének. Hogy a bizarr regény tárgya a való életből van-e merítve, azt nem tudható, de az bizonyos, hogy Kerpenyes községnak megvan a maga csonka fülű embere Gregoj Viszalon személyében. A nem éppen kellemes eset következőképp esett meg: Viszalon ur a mult napok egyik holdvilágos estéjén egy itóka pálinkára szomjazott és az arra való pénzmagot a ládafiából akarta kiemelni. Hitéstársa ellenezte ezen műveletet és mert Viszalon ur erőlyesen védte a maga álláspontját, az asszony a kezében levő kapával fejére sújtott és egyik fület a leggyönyörűbben tőből lemetszette. Viszalon ur nem jött sem dühbe, sem zavarba, a fület iszákjába tette, helyét megkente vajjal és másnap bekötött fejével nyugodtan munkába állott. Még csak orvoshoz sem akart menni és nem is ment, azon alapos nézetből indulva ki, hogy az esetben processus lesz a dologból s feleségét még becsukják, neki pedig az asszonyra szüksége van. Ma már az önkézel seb behegedett, Viszalon urnak kutya baja és feltve őrzött fület csak azért nem teszi spiritusba, mert nem bizik magában, hogy azt le nem issza róla!

— **Öngyilkosság.** Kerpenyesi Gligor Dumitru-nak elég kellemes volt az élete, nem szakkölködött a földi javakban, de hát nagy könnyelműen váltó kezeséget vállalt másokért, jött az óvatolás, követte az elkerülhetetlen árverés és a szegény ember nem akarván megérni anyagi romlását, forgó pisztolylyal föbe lötte magát és szörnyet hal.

— **„A Könyvnyomda és Papírárugyár r. t.“** részvényesei az igazgatóság határozatából ezennel felkértek, hogy a részvénytőke 25%-át és esetleges hátralékaikat f. é. október hó 1-én fizessék be a Kisegítő Takarékpénztárba.

— **Párisi Divat.** Most, mikor a divat annyi újat, szépet s heyllyel-közzel annyi eredetit és fantasztikusát, szinte jelmezszerűt alkot, most még a legjobb izlésű hölgynek is szüksége van egy oly tanácsadóra, ki a választást mindenben megkönnyítse. — A „Párisi Divat“ az, ami e szerepet legjobban betölti; a hölgyek részint azért tartják nélkülözhetetlennek, mert a legújabb dolgokkal ismerteti meg őket; részint mert a legszebb dolgokat is a legolcsóbban, legpraktikusabb módon való beszerzésére tanítja meg a hölgyeket. E cselekedet szolgáljak az eredeti párisi képek, melyek a nagy szabócégek műtermében fölvetett fényképek után készülnek, továbbá a kimerítő magyarázat, a minta-ívek, a párisi és londoni divattudósítások s végre a lapot betöltő czikkeken és képeken kívül még a szerkesztői üzenetek rovata, melyben az olvasók minden kérdésre kimerítő választ nyernek, úgy, hogy a takarékos, de jóízű hölgyközönség azon óhajta, hogy aránylag kevés költséggel is igazán elegáns legyen egy ruházata, mint asztala és egész háztartása, — akkor valósulhat legjobban, ha utmutatásért a Párisi Divathoz fordul. A „Párisi Divat“ előfizetési ára egy negyedre 2 frt. A „Pesti Hírlap“-pal együtt 4 frt 50 kr.

Mindenféle.

Képviselőből kalapos. Fabérot volt francia képviselő, megbukott a legutóbbi választásokon és visszatért régi foglalkozásához. A Figaro munkatársa a minap találkozott vele a rue Blancheon. Kalapos skatulyát vitt a hóna alatt.

— Ah, Fabérot polgártárs, szót a zsurnaliszta, mily szerencsés véletlen . . .

— Sürgős munkát szállított haza.

— Nos, jól folyik a dolga? Meg van elégedve?

— Aki dolgozik, mindig meg van elégedve.

— És a politika? Lemondtunk róla?

— Éppen nem . . . Este, ha vége a munkának, sorra kerül a politika is — pihenőnek.

És azzal tova sietett Fabérot, aki a legutóbbi kamarai ülészak egyik leglármásabb tagja volt.

Híres emberek apái. A Gil Blas kimutatja, hogy egyes kiváló férfiak atyja mily foglalkozást űzött. Ime egy kis mutatvány:

Verdi — korcsmáros.

Gerome festő — ékszerész.

Pailleron — hentes.

Murger — házmeester.

Jules Simon — posztókereskedő.

Arsène Houssaye — kömüves.

Jules Claretie — porcellánkereskedő.

D'Ennery — ócskaruha-házaló.

Lockroy — színész.

Ulbach — szabó.

Brisson — kárpitos.

Sarcey — korcsmáros.

Coquelin — pék.

Pasteur — timár.

Ladikon a la Mancheon át. Mig Holmes Frank

újabb uszási kísérletre készül, Ashe George, egy lon-

doni sport-klub Manche csatornába hetett meg, mert Ashe ur folytató is kénytelen volt amely utjában ki-

A hus konze

szer az, amelyet különös konzerv praeparálással, h követett eljárás hatóvá. A nevezet arra a tapasztalat ságára legnagyobb lási folyamat a t a leőt állatból a Ó a levágásra sz pedig egy robban által terített le nyittatja az egyik sabbán elfolytassa idejűleg nagyobb fecskendeztet be gyenge vérkering testben szétömlik kizsoritja a véred mütét néhány p rövid idő alatt tel eddig csak napok volt elérhető.

Egy szárd b

lelőttek a karabin nagy a felhábor Corbeddu igen t volt, kit szülőfalv rek, bizonyosan Corbeddu bicsi f teljes két éve n nem szennyezte. A úgy a vége felé r gyilkoljon és foszt nó-nyáj egész Nu Olicna falva mind dők és egyéb fekv alatt szerepeltek ságot szívesen m apóinak, aki eltek a dolgát, okos, tá ságnál egészen az olvasni és előfize nak. Aztán meg a mert amikor a m egészen biztosnak Nuoro kerületben vatta, egy pár szó a kormányparti j volna magát a pol még ma is élne. A tást, mert kitűnt, puskával és feltu teskedett és bárh már két év óta se pes az ő meggyöz beddu apó nagyon de milyen rutul fi sitése után a tulb gitségehez folya első dolga pedig vegye. Egy pár sz két benszültöt se Corbeddu apóra, f helyét és 15 éves ramiának egy más híres szárd rabló, elfogatási parancs nélkül, hogy kéze valóságos rablóhad falvakat fosztogato sohasem bántotta, szert. A jó szárdok a lapok nekrológia a karabinierek „al daczára annak, hog bántott,

Akik háromsz

házaspár, amelyről máshoz, akkor igaz nek. Mert ez a pá egymással, mint h követő napon. Chi nable Windy City egy jegyben járt egy h fiatal emberrel. Hár

About Emil
gény tárgya a
at, de az bi-
egvan a maga
személyében.
ep esett meg:
világos estjén
ra való pénz-
ársza ellenezte
helyesen védte
en levő kapá-
gyönyörűben
t sem dühbe,
yét megkente
ltan munkába
ni és nem is
hogy az eset-
meg becsuk-
van. Ma már
k kutya baja
zi spiritusba,
m issza róla!
or Dumitru-
ztkölködött a
váltó kezes-
követte az
er nem akar-
tolylyal főbe

gyár r-t.
ezennel fel-
és esetleges
sek be a Ki-

at annyi ujat,
antastikusát,
ezjobb izlésű
csadóra, ki a
Párisi Divat-
olygek részint
legujabb
t a legszebb
t i kusa bb
hölgyeket. E
ek, melyek a
nyképek után
a minta-ívek,
re a lapot be-
a szerkesztői
den kérdésre
akarekos, de
gy aránylag
n ugy ruhá-
akkor való-
risi Divathoz
y negyedévre
0 kr.

Francia kép-
és visszatért
a minap ta-
katulyát vitt

aliszta, mily

egedve?
ve.

kanak, sorra

egutóbbi ka-
p:

utatja, hogy

üzt. Ime

olmes Frank
e, egy lou-

doni sport-klub tagja, skiff-en akart áthaladni a La Manche csatornán. De csak hat kilométernyi utat tehetett meg, mert járművébe állandóan víz hatolt be és Ashe ur folytonosan úlfürdőben találta magát. Végre is kénytelen volt föl hagyni a kísérlettel és a bárka, amely utjában kísérte, visszavitte Doverba.

A hus konzerválása. Szokatlan konzerválási módszer az, amelyet Fjelstrup dán zoológus ajánl, ki nem különös konzerváló szerekkel s hosszú időt igénylő praeparálással, hanem mindjárt az állatok leölésénél követett eljárással teszi a húst hosszú időn át eltarthatóvá. A nevezett zoológus hosszúságú kísérletek után arra a tapasztalatra jutott, hogy a husnak eltarthatóságára legnagyobb hátrányul a benne foglalt vér van, mert az bomlik fel legelőször s onnan terjed át a bomlási folyamat a többi szövetre. Ezért azt ajánlja, hogy a leölt állatból a vér minél teljesebben eltávolíttassék. Ő a levágásra szánt marhákat homlokon lövéssel, vagy pedig egy robbanó patronának a homlokra való elsütése által terítetteti le. Amint az lebukott, késsel felnyitja az egyik szivkamarát, hogy a vér minél gyorsabban elfolyhasson, a másik szivkamarába pedig egyidejűleg nagyobb mennyiségű tömény konyhasó-oldatot fecskendeztet be. A konyhasó-oldat a még fennálló gyenge vérkeringés által a véredényekben végig az egész testben szétömlik, a husba felszívódik, egyszersmind kiszorítja a véredényekből a bennfoglalt vért. Az egész műtét néhány percet vesz igénybe, s így a hus oly rövid idő alatt telítődik a konzerváló konyhasóval, mely eddig csak napokon át tartó sós vízben való áztatással volt elérhető.

Egy szárd banditakirály. Az öreg Corbeddu lelőtték a karabinierek és emiatt most egész Szardínia nagy a felháborodás. Hogyisne, hisz Salis Giovanni Corbeddu igen tiszteletreméltó és kedves öreg ember volt, kit szülőfalujában, Nuoroban, ismert minden gyerek, bizonyosan kezét is csókolgatták neki, mert bárha Corbeddu bácsi felszáradt a rablómesterséget, teljes két éve mult már, hogy kezét vérről többé be nem szennyezte. Az isten nyugosztalja szegény öregét, ugy a vége felé nem is igen volt már szomorú, hogy gyilkoljon és fosztogasson. Övé volt a legnagyobb dísznő-nyáj egész Nuoro kerületben és az ő birtoka volt Olcina falva mindenestől, bárha a házak, legelők, erdők és egyéb fekvőségek pro forma fiaj és vejei neve alatt szerepeltek a telekkönyvben. Ezt a kis ravasz-ságot szívesen megbocsátották honfitársai Corbeddu apónak, aki eltekiutva attól, hogy az isten ugy föl vitte a dolgát, okos, tanult, művelt ember volt. A katonaságnál egészen az őrmesterségig vitte, tudott írni és olvasni és előfizetője volt az összes szardíniai újságoknak. Aztán meg a politikában se volt utolsó ember, mert amikor a mult évi választásoknál nem látszott egészen biztosnak a kormányparti jelölt győzelmére Nuoro kerületben, az alprefektus Corbeddu apót hivatta, egy pár szót, egy pár okos szót váltott vele és a kormányparti jelölt meglett. De bár sohase ártotta volna magát a politikába a derék Corbeddu apó, talán még ma is élne. A kamara megsemmisítette a választást, mert kitűnt, hogy Corbeddu apó a választáson két puskával és feltucat revolverrel fölfegyverkezve kerteskedett és bárha biztosított felőle mindenkit, hogy már két év óta senkit sem bántott, ki lett volna képes az ő meggyőző érveinek ellenállni? Így hát Corbeddu apó nagyon jó szolgálatot tett a kormánynak, de milyen rutul fizettek érte. A választás megsemmisítése után a tulbuzgó alprefektust, ki a bandita segítségéhez folyamodott, visszahívták, az új alprefektus első dolga pedig az volt, hogy Corbeddu üldözöbe vegye. Egy pár száz karabiniert kért segítségül, akik két benszülött segítségével kik nagyon haragudtak Corbeddu apóra, föl kutatták a hatalmas rabló rejtekhelyét és 15 éves unokájával együtt agyonlőtték. A haramiának egy másik társa elmenekült. Így ért véget a híres szárd rabló, aki ellen tizenkét ízben adtak ki elfogatási parancsot gyilkosság és utonállás miatt, a nélkül, hogy kézrekeríthették volna. Főspezialitását valóságos rablóhadjáratok képezték, amelyeken egész falvakat fosztogatott ki, szülő-faluját Nuorot, azonban sohase bántotta, miáltal nagy népszerűségre tett szert. A jó szárdok nagy emberüket siratják benne és a lapok nekrológiát közlik a szárd rablókirálynak, kit a karabinierek „alattomos és áruló módon” öltek meg, dacára annak, hogy teljes két év óta már senkit sem bántott.

Akik háromszor esküdnek meg. Ha az a fiatal házaspár, amelyről itt szólni fogunk, nem lesz hű egymáshoz, akkor igazán nincs semmi varázsa az esküvőnek. Mert ez a pár nem kevesebbszer esküdött meg egymással, mint háromszor, még pedig három egymást követő napon. Chicagóban történt a dolog. A fashionable Windy City egyik előkelő háztulajdonosának leánya jegyben járt egy hasonlóképpen előkelő családból való fiatal emberrel. Három nappal az esküvő előtt, mikor a

sok meghívott már szétküldötték, az apának az az ötlete támadt, hogy próbaesküvet rendeztet, hadd legyenek járatosak a dologban a szerelmesek, mire az esküvő napja megjött. Hívtattak papot, aki, minthogy rendben találta az irásokat, ráállt a próbára és annak rendje és módja szerint elintézte a dolgot. A tanuk és a nyoszolyolányok persze szintén funkcionáltak. Másnap megismételték a dolgot. Midőn azonban a próbaesküvet követő vacsorához ültek, a menyasszony fejében rettenetes gondolat cikázott át.

— Atyám, szólj az apjához, én azt hiszem, hogy mi már egészen komolyan meg vagyunk esketve. Az engedély a zsebemben volt és egy valódi lelkész végezte el a szertartást annak rendje és módja szerint.

Az anya is megjédt, de azért igyekezett gyermekét megnyugtanni. Szóltak az apának is, aki azt mondta, hogy a leány sejtése helyes, hogy nem egyszer, hanem már kétszer vannak megesküve. A menyasszony nagyon le volt sújtva. Mit csináljanak a sok vendéggel? Mit mondjanak nekik? És száz és száz kellemetlenséget sejtettek az önkéntelen esküvő következményeképp. Végre az apa véget vetett a sok gyötörődésnek és kijelentette, hogy harmadszor is meg fognak esküdni, akkor aztán nem lesz semmi baj. És meg is történt. Harmadnap, az előre kitűzött napon, újból megtartották az esküvőt és igen jól mulattak. A lelkész azonban megadja az árát a furcsa próbaesküveteknek.

Gépkocsik a postánál. Nordfolk herczeg angol postaminiszter a londoni posta szolgálatában gépkocsikat alkalmaztat. Egy-egy kocsi hetenkint száz frankkal kevesebbe kerül, mint egy lóvonatu kocsi. Most a levelhordókat akarják ellátni petroleumerejű triciklikkel.

Az esküdt ur. Furcsa eset történt Londonban. Esküdtbírósgót hívtak össze és az elnök föl hívta az esküdteteket, hogy foglaljanak helyet. A föl hívásnak mindenki eleget tett, csak az egyik esküdt nem; az illető uri ember 160 kilogramm nehézségű és akkora terjedelmű, hogy képtelen volt beférkőzni a esküdték padjába. Az elnök végre is fölmentette a szolgálatól és pótesküdtet hívott be.

Megnyugtató. Orvos: Főleg arra figyelmeztetem, hogy ne igyék sok bort. Beteg: Ne tessék félni, nekem sohasem sok.

Kérdés. Kereskedő: Mivel bibelődik itt, tanár ur? Tudós: Igen fontos vegyészeti kísérlettel fáradozom. Azt kutatom, hogyan lehet fű, szalma és lőhere keverékéből tejet előállítani. Kereskedő: Hja, miért nem adta a keveréket tehének?

Közgazdaság.

Mikor trágyázzuk a szőlőt?

Erre nézve sok szőlősgazdának sokféle és eltérő véleménye van. Némelyek, s ezek a kényelemszeretőbb szőlősgazdák, azt állítják, hogy a trágyától, mint ami a bor minőségére káros hatással van, nem csak óvakodnunk kell, de a trágyázást határozottan mellőznünk. A tevékenyebb szőlősgazdák, a kik a fáradságot nem restelik, azok meg a szőlőtrágyázást nagyon is szükségesnek és fontosnak tekintik s minden körülmények közt megengedhetőnek, — sőt feltétlenül felszükségesnek is.

Ugy vagyunk ezzel, mint az a bizonyos ember, aki a kislutirra azt mondta, hogy aki mindig rakja a kislutrit az is bolond, a ki sohasem tesz rá, az is bolond. Más szavakkal pedig, ennél a dolognál is meg van az a mérsékelt középút, a melyet a gyakorlati tapasztalat nekünk kétségkívül legésszerűbben jelöl ki.

Ha látjuk ugyanis, hogy szőlővesszőink tulbuján, kövéren hajtanak, nem kell trágyázni több okból, a melyekből egy-kettőt nem lesz kárba vesztett dolog feljegyeznünk.

Szemmel láthatólag tapasztalhatjuk ugyanis, hogy ha tulbuj a szőlővessző, akkor a termést nagyobb terjedelműre fejleszti ugyan, de ennek is megvan a maga hátránya. A buja növésű szőlőtőben és vesszőkben a a vitzartalom tulnyomó s természetesen dolog is, hogy így a gyümölcs is nagyobb vitzartalommal fog birni és kevesebb cukorral; már hogy aztán az ilyen szőlőből több bor lesz, az kétségtelen, de a bor milyensége mindenestre alábbvaló, semmint a soványabb tőkében termelt boroké.

De a kövér tőkék és vesszőknél még az a körülmény is előáll, hogy a levelek tulságos fejlettsége nem enged utat oly könnyen a napsugaraknak a gyümölcsöshöz, mint az a soványabb tőkék és vesszők termésénél történik s ilyen módon a gyümölcse a buja tőkék és vesszőknek soha sem érhetik meg oly tökéletesen, mint a soványabb szőlőfáké.

Tulvastag és buja növésű vesszőknek kivált az alsóbb szemei — mint arról tapasztalásból meggyőződhetünk — sokkal több termés nélküli üres vesszőt

hajtanak és növelnek, mint a középvastagságú vesszők szemei.

A tulkövér vesszők ezenkívül rendesen nagybelűek és sok vizet tartalmaznak és ennek következtében ámbár egész nyáron érnek és gyarapodnak, nem tudnak télre kelve megerősödni annyira, hogy a hidegnek kellőképpen ellentámassanak s így szemeik a jövő évre nézve nem ritkán elvakulván, elvesztetteknek tekintethetők.

Tévednének azonban, ha azt mondanák, hogy a szőlőt trágyázni soha sem szükséges, dacára a fentebb elmondott igazságoknak. Ha megvigyázzuk, kimutatja nekünk gyakorlatban a természet, mikor lesz szükség trágyázni a szőlőt, hogy a termés sikerét se a tulkövérség, se a tulsoványság el ne rontsa. Hogy pedig a trágya ize ilyen esetben a boron megérezhető ne legyen, arra kell törekednünk, hogy a trágyát ne közvetlen a szőlő gyökereire alkalmazzuk; ez által még azt is elérjük, hogy a tőkék mérsékeltbben vevén fel a táplálékot, nem fogják a vesszőket tulbuján hajtani s nem áll elő az az eset, hogy a vessző abban az esztendőben tökéletes érlelmetre jönni nem képes.

Ujonan telepített szőlőknél általában 4—6 év előtt trágyázni szükségtelen, míg régebbieknél talán szabályul állíthatók fel a minden harmadik évben való mérsékelt trágyázást. Legjobb, ha megfigyeljük s esetről esetre ott alkalmazzuk a trágyát, ahol szükséges, mivel itt megdönthetetlen szabályt felállítani ugy se lehet a talaj és éghajlati viszonyok miatt; az elmondottakat azonban iránytartásul elfogadhatónak tartjuk.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Az utóbbi hét forgalom dolgában csak ugy folyt, mint a megelőző. Az érdeklődés főtárgyat most már a vörös lőhere adja, de még nagyon is kevés a belföldi kínálat, semmint szó lehetne említésre méltó forgalomról. A piacra került kis tételek igen különböző minőséget mutatnak; teltszemű árut eddigelé alig láttunk. Az Amerikából jelzett gyöngye természetesen a bekezdő olcsó árak ellentétben vannak, az amerikai lőherebeli tavalyi készletek még igen tetemesek; a szilárd hangleltatú hírek és az olcsó árak arra látszanak irányulni, hogy a mult évről fennmaradt készleteknek vevőket teremtsenek. Luczerna nézve igen eltérők a külföldi tudósítások; vannak már francia árura vonatkozó ajánlatok, melyek majdnem a tavaly ilyenkor forgott árak színvonalán mozognak. Olaszország, mely máskor elsőnek lép a piacra, ez idő szerint még nem jelentkezik, ugy látszik, hogy az idei termése nem csak mennyiség, hanem minőség tekintetében is mögötte áll a mult évinek; az új árának eddig beérkezett mintái sok kívánni valót hagynak.

Csarnok.

Keményék öröksége.

A jámbor Kemény Pál amolyan kishivatalnok volt a megyénél. Igaz, hogy fizetése igen kicsiny volt, de a czime, az elég szép volt: dijnok, tiszteletbeli írnok. No de volt kilátása, hogy idővel irodafőnök lesz, vagy esetleg valami jó jegyzőségbe ül.

És ehhez a kis fizetéshez járult még egy aranyos kis feleség, meg három gyerek. Ennivaló aranyos babák, kik bizony koránt sem jártak oly csinos ruhákban, mint a főjegyző ur sápadt, sovány gyermekei, és a cukorlik és sütemények helyett csak száraz kenyéret kaptak tizórára. Ki is kelt sokszor a nyomoruságos állapot ellen a jó Kemény Pál. De hát bizony hiába szidta a kormányt, a megyét, a főnökét, az egész világot, nem javult a sorsa soha.

De azért csak megvoltak. Volt egy reménységük, ez pedig nem volt más, mint az asszonykának egy nagybácsija, aki már évekké elelőtt jónak látta Amerikába vitorláznai. Ez a nagybácsi volt Keményék minden reménysége.

Mikor ugy estéknél összeült a familia, nem volt vége a szóbeszédnek. Kemény Pál rózsás terveket szövögetett, az asszony meg persze segített neki. Elgondolták, hogy ha ugy véletlenül rájuk szakadna valami nagy örökség, mi mindent tennének ők akkor. Persze nem igen tudtak megegyezni. A férfi is, az asszony is mást-mást akart.

Hát bizony bajos dolog is hamarjában elgondolni, hogy mit csinálna az ember, ha ugy hirtelenbe valami rengeteg sok pénz szakadna a nyakába. Volt is sok álmatlan éjszakája a Kemény-párna. Hol az asszony, hol a férj sóhajtott fel:

— Páli, alszol? — kérdé sokszor az asszony.

— Nem én, lelke, nem tudok elaludni, aligha nem sokat ettem vacsorára.

— Ugyan ne cigánykodj, — hangzott az asszony

szava — nem azért nem tudsz te aludni, hanem mert az örökségen jár megint az eszed.

Erre megint a férj szortyant fel:

— Mintha bizony téged nem ez a nyavalya bántana. És ebben a tónusban ment tovább a beszélgetés az éj homályában.

Husvét előtt vagyunk és együtt van az egész család. Most jöttek haza a feltámadás szép ünnepéről. Kifáradtak s mindjárt siettek is körül ülni a terített asztalt. Egy ideig csak csendben megy minden. Végre is Kemény Pál felsóhajt s azután valamit morog magában, de úgy, hogy a felesége is hallja.

— Hej, ha úgy husvéti piros tojásként beütne az amerikai örökség, biz Isten más vacsoráink lennének aztán!

Erre persze az asszonynak is bele kell szólnia.

— Ejnye hát már megint ezen jár az eszed! Előbb-utóbb még belegabalyodol ebbe az örökségbe. Azután meg persze, hogy is ne, ha meg lenne az örökség, hát akkor nem is lenne más, mint örökös eszem-iszom, képes lenné megenni az egész örökséget!

— Ugyan asszony ne pörölj! Hát csak belátod, hogy igazam van, mikor azt mondom, hogy más élet lenne akkor, ha örökölnék. Csak nem ennénk akkor szalonát és krumplit héjában. Akkor csak lenne mindig egy kis pecsenye, no meg egy kis itóka.

— Hogyne, mindjárt egész trakta! Bizony akkor is csak megennéd a szalonát. Itt vannak a gyerekek, azokra gondolj!

— Jó, jó, asszony! Hát hiszen gondolnék én azokra is. Vennék egy szép kis birtokot valahol a vidéken, aztán oda költöznék valamennyien. Én szépen gazdálkodnám, aztán lenne minden a háznál, ami kell.

— Majd mindjárt falura menni! Mi jut eszedbe, te szerencsétlen flótás! Soh' se mennék biz oda. Hanem felmegyünk Pestre és ott fogunk élni. Ott a gyermekeket is könnyebben lehet taníttatni. Meg azután ott lenne legalább egy kis szórakozásunk is. Színház, lóverseny és még sok más.

— Igen, még sok más. Cifra ruha, bál és Isten tudja még mi kell neked. Egy esztendő alatt épen elköltenéd az örökséget. Biz abból semmi se lesz asszony! Falura megyünk. Így akarom, s azt hiszem, én vagyok az ur a háznál, s úgy lesz minden, ahogy én akarom.

Hej micsoda pillantás volt az, amit ezekre a szavakra Keményné vetett az urára!

— Mit?! te vagy az ur a háznál? Ugy lesz minden, amint te akarod?! No lám! Te, ugy látom, egészen elfelejtetted, hogy a nagybácsi tulajdonképen az én nagybátyám?! Tehát az örökség az enyém, s így azt hiszem, be fogod látni, hogy akként rendelkezem az örökséggel, amint nekem tetszik.

Ez ugyancsak nyomós argumentum volt. Érezte is Kemény, de hát nem akart engedni a tekintélyből. Csak azért is nagyobb hangon szólt vissza:

— Ejnye asszony, be furcsa fogalmad vannak a jogi viszonyokról! Hát te azt hiszed, amit a feleség örököl, ahhoz a férjnek semmi köze?! Soh' se hittem, hogy ennyire korlátozt eszű vagy...

— Micsoda, én korlátozt eszű?! Soha ilyent! Kell-e nálad sötétebb fejtű... te...

— Asszony, hallgass, mert fogy a türelmem!

— Sokat törődöm én a te haraggal. Azért mégis úgy lesz, amint akarom. Az örökség az enyém, s ha nekem úgy tetszik, te egy krajczárt sem látsz belőle. Érted?!

De már erre csakugyan elhagyta a férjét a türelme. A keze ügyébe eső tányért úgy vágta földhöz, hogy ezer darabra törött; aztán mély, dörgő hangon kiabált:

— No jól van asszony! hát tied az örökség. Csak a nyelvedet pihentesd már po!

Keményné valami nagyot akart mondani, de az ajtó megnyílt s azon egy kopott öltözötű öreges ember lépett be.

A familia csak nézi, nézi, végre Keményné felsikolt:

— Jézusom, a nagybácsi!

No hiszen lett erre riadalom. Alig tudták helyüket találni. Valamennyiüknek az örökségen járt az esze.

Végre is az öregnek kellett szólni.

— Hát, gyerekek, itt volnék. Próbáltam mindent, megfordultam mindenhol, még Amérikában is. De hiába! A szegény embernek a szerencséje is szegény. Sok nyomoruság közt haza vergődtem s végre is rátok gondoltam, kedves rokonaim, hogy öregségemre majd csak meghuzom magamat nálatok.

Keményék összenéztek. Nagyon savanyu volt az ábrázatuk.

De azért Kemény nem állhatta meg, hogy mikor a

törött tányér darabjait szedték fel, oda ne sugja a feleségének:

— No asszony, hát itt az örökség. Az egész a tied lehet, nem kérek belőle. Csak aztán megbecsüld ám!
Lévay Béla.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALÁN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Báli selyem 45 krtól

14 frt 65 krig méterenkint — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, **mintákat pedig posta fordultával** küldenek: **HENNEBERG G. selyemgyárai** (cs. és kir. udvari szállító) ZÜRICHBEN. Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. (4)

Alsófehér vármegye főispánjától.

Sz. 467—1898.

főisp.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Alsófehér vármegye központi árvaszékénél a jegyzői állás üresedésbe jövén, ezen állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen 750 frt évi fizetés és 150 frt évi lakbér élvezetével egybekötött állást elnyerni óhajtják, miszerint az életkorukat, családi állapotukat, eddigi alkalmaztatásukat feltűtető és az 1883. évi I. t. cz. 3. § ában előirt elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérésüket hozzám folyó évi október hó 15-éig terjesszék be.

Nagy-Ényeden, 1898. szeptember hó 20-án.

Zeyk Dániel,
főispán.

1566 2—3

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

A NAGYENYEDI

KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

könyvnyomdája rendkívül gazdag és modern felszerelésénél fogva képes minden hasonló vállalattal versenyezni úgy a munkák olcsó árai, mint azok izléses kiállításai tekintetében.

A főtéren levő üzleti irodájában iskolás gyermekek részére mindennemű **iskolai szerek**, papír, tinta, tintatartók, tollak, tollnyelek, írónok, palatáblák, palavesszők, vonalzó, **rajzszközök**, festékek, ecsetek, rajztáblák, rajztömbök, törlogummik, szivacsok, **könyvtáskák** stb. stb. kicsinyben és jutányos árak mellett szerezhetők be.

Megrendelések bárhol megjelenő **könyvekre, hírlapokra és folyóiratokra** elfogadtatnak s pontosan teljesítettek.

Elvállal mindennemű **könyvkötői** munkát is, s azokat gyorsan, olcsó árban és pontos kivitelen szállítja.

A „Közérdek“

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék legelterjedtebb lapjainak, s mint ilyen, **hirdetések közlésére kiválóan alkalmas.**

Aki tehát olcsón és biztos sikerrel akar hirdetni, forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.

Megrendelések elfogadtatnak az üzleti irodában: Főtér 38. sz. a.
(Leányiskola épülete.)

Nyomatványraktár.

Írószar-kereskedés.

Előfizetési fe

helyben házhoz hordva
postán küldve
Egész évre
Fél évre
Negyedévre

Hirdetések

□ centiméterenkint
dők és gyárosok külön
ben részeseül

Bélyegdíj 30 k

Nyit tér szor

M

Az osztrák Re

lésének megfelelő

képviselőház ama

alatt határozta a

zési javaslatok in

ben tárgyalás ala

zúl melyik veszi

lyozza a szerződe

Az osztrák Reich

kiszivargó hírek é

csodálatos rövidl

vad dühvel viselt

ódiomot a magy

varni és a forma

felelőssé tenni a

azonban nálunk k

poton nem akarja

delkezési mellett

ragaszkodnak, tel

hogy még egyszer

dolgozzunk az új

szertit állapítsuk

Az osztrák biró

a gazdasági kie

német pártok vag

gyűlést, vagy meg

utóbbi esetben se

a magyar ellenzék

alkalmazná és azo

mára hajtana a vi

a nyelvrendeletek

megobstruálnak. A

sem érezhetik ma

sik el az osztrák

A birodalmi gy

lenne teszik a ga

kerdes miatt és n

rendeletet vissza

pártok a viszonyo

kiegyezési javaslat

a szándékkal teun

ben vessek el, me

tatlannak tartják.

a kiegyezési javas

szág részére tul

Erzsébe

Irtó és a Bethlen-kollé
elmondotta F

Még fülünkbe es

rázó hangjai, mé

ha a közelmult

hőn szeretett kir

előtt zárta le ezt

amikor Bethlen G

száz év örömevé

osztályrészét. Akk

hálaimával, ajkunk

bogását. Most ism

hallgatjuk a nem

néma áhitattal; aj

nyunket most nem

tatja; ajkunk imá

kezdettük meg a

tük azt, ami az el

lásának legdrágál

a második ezer év

tet, béke és egyet

ségül a jövő nemz

Elvesztettül

Tegyük a szívün

szívének dobogásá

vassuk el abból v